

Film
Vladimíra Michálka

THE MESSENGER

motto: Tanec ve slepý ulici...

ČESKÁ TELEVIZE

POSEL

Posel - tak se jmenuje v pořadí už osmý celovečerní film režiséra Vladimíra Michálka, který natočil podle oceněného scénáře Marka Epsteina v produkci brněnského studia České televize.

Jeho hlavním hrdinou je zanícený cyklista, někdejší reprezentant, který pracuje jako poslíček. Je tedy jedním z těch mladých mužů na barevných moderních kolech, kteří dotvářejí kolorit současných měst. Zpočátku se jeví jak sympatický nekonformní člověk, pohrdající pokřivenou konzumní společností se všemi jejími konvencemi, snobismem, pseudohodnotami a nepravdami. Od okamžiku tragické nehody, které je účastníkem, však začne divák zjišťovat, že jeho povaha má svoji temnou stránku. Z doposud pohodového mladíka se stává sobecký a bezcitný jedinec, který bez ohledu na okolí preferuje jen svoje zájmy. Pro vlastní pohodlí dokáže odvrhnout svého nejlepšího kamaráda i bezcitně opustit zamilovanou přítelkyni. Přestože se nakonec pokusí za pomoci přátel odhodit neuspořádaný život za hlavu, osudu už nelze uniknout...

Podobný typ záporného hrdiny se v současné české literatuře ani v audiovizuální tvorbě téměř nevyskytuje. Pokud se přece jen objeví, má tvůrce zpravidla snahu hodnotit jeho chování, jeho postoje a téměř ho veřejně odsuzovat. Autoři filmu Posel však jakékoliv hodnocení odmítají a činy i postoje svého hrdiny nekomentují. To vše nechávají na divákovi.

MAREK EPSTEIN

O VZNIKU SCÉNÁŘE K FILMU POSEL

Kdy vznikl scénář a jaká byla jeho geneze?

Na tuhle otázku už nedokážu přesně odpovědět, myslím, že je to nejméně pět let. Text putoval z ruky do ruky, většinou se líbil, ale nikdo neměl odvahu ho točit. Záporný hrdina film předurčuje ke komerčnímu neúspěchu.

Proč jste si pro tento příběh vybral jako hlavního hrdinu messengera?

Přiznám se, že velmi rád jezdím na kole. Nemyslím si, že dobře, vytrvale, ani technicky. Kolo je pro mě prostředek k velmi rychlému přesunu po vlastní ose. Znásobuje mé síly a možnosti. Dává mi svobodu. Vidím v něm alternativu. Je to stroj, který dokáže paradoxně vracet svého majitele do přírody.

Je prostředí poslíčků něčím specifické?

Dělat poslíčka na kole rozhodně nemůžete dlouho. Je to namáhavé, vyčerpávající a nebezpečné. Přijde mi, že většina mladých lidí, kteří se tím živí, stojí před rozhodnutím, co s životem dál. A takový moment je dramaticky zajímavý.

Proč se hlavní hrdina rozhodl skončit s dosavadním způsobem života a žít se úplně jinak?

V našem příběhu ho k tomu donutí tragédie, kterou zavíní, ale nedokáže si ji přiznat. Celý příběh je o tom, že před spoustou problémů se dá na kole ujet. Před sebou samým ale neujede ani Armstrong, ani nikdo jiný. Jednou prostě musíte slézt zpátky na zem.

Proč ve vašem příběhu mají dva mladí lidé potřebu starat se o někoho slabšího, jakoby toužili po tom, aby je někdo potřeboval, aby na nich byl závislý.

Myslím, že jste si i sama odpověděla. Protože po tom touží možná každý.

Jak odpovídá herecké obsazení vašim představám? Došlo u postav k věkovému posunu?

Mé představy nejsou důležité. Když jsem psal Posla, měl jsem před očima hrdinu, který je sám sebou, dokonalý a jedinečný... ostatně jako každý hrdina, o kterém čtete nebo dokonce píšete. Myslím, že Matěj Hádek je talentovaný herec a Vláďa Michálek režisér, který dokáže z dobrých herců vymačkat výjimečné výkony.

MATĚJ HÁDEK A VLADIMÍR MICHÁLEK

O FILMU POSEL A JINÝCH VĚCECH

Hrdinou nového českého filmu Posel je třicetiletý messenger Petr. Režisér filmu Vladimír Michálek si pro titulní roli vybral herce Matěje Hádku. Oba se vzájemně doplňovali při povídání o věcech blízkých jejich novému filmu.

Film Posel má blízko ke kolům, platí to i o vás?

Matěj Hádek: „To je shoda náhod, že kola hraji v tomto filmu určitou roli a že já je mám rád. I když vzhledem k tomu, že scénář vznikl už dřív a já na kole jezdím taky dlouho, tak to možná není až tak náhoda. Kolo používám v podstatě od jara do podzimu skoro každý den jako dopravní prostředek, ale že bych někam jezdil na túry, tak to ne.“

Ukradl vám někdy někdo kolo?

Matěj Hádek: „Tři, ale vždycky jsem si za to mohl, protože jsem si na ně nedal pozor. V Evropě, i ve světě se strašně kradou kola.“

Ve filmu jsou dost náročné cyklistické sjezdy...

Matěj Hádek: „Některé jsem jel já, jiné můj dablér. Taky jsem se svezl na velodromu. Byla to paráda.“

O titulním hrdinovi messengerovi Petrovi říká scenárista Marek Epstein, že je to záporná postava. Režisér Vladimír Michálek charakterizuje Petra jako „tak trochu svobodného kluka“.

Matěj Hádek: „Nemyslím si, že Petr je záporná figura. Stejně jako v životě nikdo není jen hodný a nikdo není jen zlý. I ten největší gauner může milovat svého souseda. Postava, kterou hraji, je normální kluk, který v určitém okamžiku zklame jak okolí, tak sebe, a to se může stát komukoliv. Takových lidí je poměrně hodně. Řekl bych víc, než bychom si představovali.“

Není divné, že Petr absolvoval vysokou školu, pak všechno hodí za hlavu a začne se žít jako poslíček?

Vladimír Michálek: „Petr mohl vystudovat pod tlakem rodiny a společnosti a možná o to vůbec nestál. Kdyby pod tím tlakem nebyl, třeba by z něho vůbec nebyl inženýr. Někdy lidi bez problémů vystudují, a když skončí, mají konečně od všech pokoj, a mohou si dělat, co chtějí.“

Matěj Hádek: „Ve svém okolí znám hodně takových rodin, kde si třeba tatínek přál, aby dcera vystudovala práva a doma měla takový peklo, že je opravdu dodělala. Pak otci řekla čau, mám ty práva a teď si jdu po svém.“

Vladimír Michálek: „Pokračování těchto tendencí můžeme vidět u Petrovy přítelkyně Evy. S Petrem se zřejmě seznámila na studiích a doma by měla ráda inženýra, protože její tatínek je asi taky inženýr, nebo možná ani není. Ale ona sama studuje, aby byla inženýrka, a stejně vzhlíží k Petrovi. Konečně má inženýra, akorát ten mladík jí uniká.“

Všechny ženy a dívky ale asi nechtějí zůstat svobodné a bez závazků.

Matěj Hádek: „Jasně, to je dáno přírodou, všechno ostatní jsou výjimky potvrzující pravidlo.“

Vladimír Michálek: „Tou výjimkou je třeba druhá dívka ve filmu - Sylva, která nechce hnízdit, naopak chce ze všech vžitých stereotypů vypadnout. Protože „přerostla“ a nedotáhla to do reprezentace, skončila v tělocvičně jako cvičitelka aerobiku. Takových osudů je spousta, řekl bych devadesát procent všech sportovců.“

Matěj Hádek: „Tak je to vždycky, když se vsadí na jednu kartu.“

Petr se žíví jako messenger spolu se svým největším kamarádem Igorem. Marek Epstein si představuje společnost těchto poslíčků jako přestupní stanici mladých lidí, kteří se rozhodují, jak dál.

Vladimír Michálek: „S tím plně nemohu souhlasit, protože Marek je vidí jako mladý kluky, ale znám spoustu messengerů, kterým je čtyřicet, padesát let. Takhle bych to vůbec nebral, že je to přechodná stanice.“

Matěj Hádek: „Obzvlášť v Praze, kde člověk vidí na kole hodně zajímavý typy.“

Původní scénář napsal Marek Epstein před devíti lety.

Vladimír Michálek: „Hlavní hrdina byl původně sice taky už po škole, ale víc mi vyhovoval posun k třicátníkům. Od vzniku scénáře se všechno změnilo, doba i náhled na život. Devět, deset let je velký skok.“

Film Posel je jedním z mála, co se neodehrává v hernách, obejde se bez drog apod. Proč vzniká tolik „vybydlených“ filmů?

Vladimír Michálek: „Vyprávět normální příběh je těžší.“

Matěj Hádek: „Aby to bylo napínavé. Deprese jsou atraktivní kulisy.“

Vladimír Michálek: „Říká se tomu vymetání kanálů. Je to extrém. Alespoň pro mě, protože já jsem optimista. Žil jsem na mnoha místech, ale nic takového jsem nezažil.“

Jaký je vztah Petra a Igora?

Matěj Hádek: „Jsou to velcí kamarádi, ti největší. Znají se z klubu, kde společně jezdili.“

Vladimír Michálek: „Jejich přátelství funguje, když se nic neděje. Najednou jejich přátelství stojí před zkouškou, při níž Petr selže, ale selže hlavně sám před sebou.“

Matěj Hádek: „Petr se ocitl v mezní situaci, kde se musel nějak rozhodnout a on se rozhodl špatně. Je dost chytrý na to, aby si to uvědomoval, ale ne-

může z toho vystoupit. Ví, že udělal něco špatně, ale už se to nedá vrátit. Petr se ani nesnaží žít jinak, jen ví, že musí sám se sebou dál existovat.“

Je to dnes běžná situace?

Matěj Hádek: „Jak se dnes rádo říká, žijeme v postmoderním světě.“

Vladimír Michálek: „Lidé se obecně emancipují, ať už v tom v pozitivním nebo negativním smyslu. Prožíváme něco, o čem jsme před lety slyšeli, že tak žijí lidé třeba v Holandsku: studují pět škol najednou, ani jednu nedostudují, přitom my jsme vůbec nemohli studovat. V našem dětství jsme museli rozhodnout do patnácti, co budeme dělat. Teď se to posunulo, mladí se rozhodují později. Vidím to u svých dětí, kde nejstarší řekne, půjdu na práva a pak uvidím. V životě by to takhle mělo být, pokud člověk není extrémně talentovaný a nemá vyhraněné zájmy vyhraněné od začátku. Otázkou je, zda chceme být součástí nějakého systému, nebo ne. Dnešní mladí lidé jsou emancipovaní. Už neřeší stejné věci, jako jsme kdysi řešili my. Řeknou si, stačí mít na nájem a trochu na živobytí a jinak si chceme užívat. Už není otázka bytí, nebo nebytí jako před lety. Už máme čas přemýšlet o tom, co chceme.“

Film hovoří o generaci, která neprožívá žádná extrémní dramata, Pokud je něco ohrožuje, tak to jsou jenom oni sami a je to jejich zodpovědnost, jak se životem naloží. Je to čistě naše holá zodpovědnost a to je hodně těžká situace. Tento přerod společnosti je podle mě nejtěžší.“

MINI ROZHOVORY

Jiří Vyorálek, představitel Igora

Ve filmu hrajete messengera a bývalého reprezentanta v cyklistice. Jaký jste cyklista v soukromí?

„Bicykl jsem si před natáčením skutečně opatřil, abych se dostal do formy. Upřímně, velký sportovec totiž nejsem. Dávám přednost motorce. Na herctví je ovšem výborný, že si člověk může vyzkoušet i polohy, které mu nejsou vlastní, tedy třeba i sport.“

Co pro vás bylo obtížnější - role cyklisty, nebo muže, který se naráz ocitne na invalidním vozíku?

„Jako herec to nerozlišuji, cítím se dobře na jedné i na dvou stopách.“

S režisérem Vladimírem Michálkem jste se setkal například při natáčení cyklu Okno do hřbitova. Jak se vám s ním spolupracuje? Rozmýšlel jste se, přijmout roli Igora v Poslovi?

„Jsem rád, že můžu kombinovat divadlo a film. Filmoví režiséři, na rozdíl od většiny těch divadelních, jsou míň hysteričtí, náladoví a víc soustředění na daný okamžik. Vladimír patří k těm nejpohodovějším, a přitom přesně ví, co chce. To je ideální kombinace. Takže jsem za roli v Poslovi rád.“

V čem vám byla role Igora blízká? Hrajete tady spíše typ svérázného nekonformního muže, který neuznává konvence a zaběhnutá klišé. Po tragické nehodě se však ukáže, že pravda je poněkud jiná.

„Myslím si, že tohle je rys nás všech. Všichni si hrajeme na hrdiny až do chvíle, než nás něco zkosí. V tom je ta role lidská a velmi uvěřitelná.“

Jan Kolařík, představitel Luboše

Čím vás oslovil scénář Posla?

„Ten příběh je trochu Godardův U konce s dechem. Nedávno jsem se v rámci lekce tvůrčího psaní na Masarykově univerzitě setkal s režisérkou Olgou Walló. Ta si pro příklad jak psát dialogy pro dabing vybrala právě toto dílo, a tak mi Posel hned vytanul na mysl. Snad jsme to nepokazili.“

Trenér Luboš, kterého hrajete, má až otcovský přístup k jen o pár let mladším Petrovi a Igorovi. Je vám takový postoj ke kolegům blízký i v životě?

„Slovo kolega je podle mě patřičné spíš do lékařského prostředí. Já to mám tak, že to jsou kamarádi, partneři a je mi s nimi dobře. V mém domovském Divadle Husa na provázku to tak funguje, a to mě těší.“

Takže i natáčení Posla bylo pohodové?

„Vladimír Michálek ví, co chce, jak má scéna vypadat, jaké má mít tempo. Má v sobě neuvěřitelný klid, který mi vyhovuje. Herce nestresuje.“

Bylo pro vás fyzicky náročné zahrát trenéra cyklistů?

„Přiznávám, že v běžném životě mám k cyklistice odpor, neboť moje žena je do kola blázen a má-li čas, najede i 80 kilometrů denně. A i když veze v sedačce našeho pětadvacetikilového syna, já jí naprosto nestačím. Cítím se poníženo, a tak na kolo sedám maximálně jednou za rok cestu na pivo. Při natáčení ovšem bylo fyzicky náročné pouze řvaní na kluky při tréninku na ovále.“

Gabriela Mikulková, představitelka Sylvy

Posel je film o lidských vztazích, falešných projevech, sobectví, ale i obyčejném lidském pochopení. Má, podle vás, šanci oslovit diváka? A v čem?

„Určitě. Lidi už tisíce let zajímají stále dokola stejná témata a Posel je právě o nich.“

Sylva, kterou hrajete, je bývalá vrcholová sportovkyně, na první pohled rázná, sebevědomá...

„Moc bych si přála, aby diváci pochopili postavu Sylvy z mého hraní a ne z dlouhého teoretizování o ní.“

Roli jste získala v konkurzu. Bylo těžké obstát?

„Při prvním setkání se nás Vladimír Michálek ptal, jestli se nám líbí scénář a my všichni odpověděli, že ano. A hned se zeptal, koho bychom chtěli hrát? Chvilí bylo ticho, pak jsem se štípla do stehna, abych si dodala odvahy, a povídám, že bych chtěla být Sylva. A Vladimír řekl, dobře, budeš Sylva. Dodnes nevím, jestli měl obsazení takto v plánu. Nikdy jsme se už k tomu nevraceli. Ale stalo se to opravdu tak, a já jsem za to ráda.“

I na place byla práce s Vladimírem Michálkem příjemná?

„Asi takhle. Kdyby mi zavolal, že má pro mě roli mravence, bude se točit v Uzbekistánu a mluvit výhradně svahilštinou, zeptám se, kdy začínáme točit. Já mu zkrátka jako režisérovi věřím a basta.“

Eva Leimbergerová, představitelka Šárky

Dívka, kterou ve filmu hrajete, je zpočátku hodně tolerantní, spíše podléhá stereotypu, toleruje vady svého přítele. V závěru filmu se však mění v sebevědomou mladou ženu. Je vám takový posun v životě blízký? V čem jste se se Šárkou ztotožnila?

„Spíš jsem se snažila pochopit, proč Šárka jedná tak, jak jedná. A to nebylo těžké. Tolerování vad a přivírání očí nad něčím, co nám vadí, není nic výjimečného, s tím se přece všichni potkáváme často. Ale fakt, že s tím, nebo s ním, dokážeme skončit, to chce sílu.“

Z vašich slov jasně vyplývá, že vás příběh Marka Epsteina zaujal.

„Scénář Posla se mi moc líbil už asi před sedmi, osmi lety, kdy jsem ho četla poprvé. Hlavně role Sylvy. Tedy ta, kterou nakonec nehraju. Pak jsem scénář přečetla vloni, když mi Vladimír Michálek zavolal, že se bude Posel točit a jestli bych v tom nechtěla hrát. A to už jsem nevěděla, kterou roli bych raději. Nabídka ale přišla v době, kdy hrozilo, že se mi budou krýt termíny natáčení s jinou prací. Ale Vladimír Michálek to dokázal skloubit a stihla jsem oboje... To, že Posla režíroval zrovna on bylo parádní. Spolupráce s ním je báječná a doufám, že je to oboustranné.“

Je vám blízké prostředí cyklistiky?

„Ani náhodou, ale na druhou stranu existují i sporty mně ještě vzdálenější. Víím, že cyklistika existuje dráhová a silniční, že se jezdí Tour de France a Giro d'Italia, možná bych si vzpomněla i na nějaká jména cyklistů. Roman Kreuziger? A v kolové víím, že nás reprezentovali bratři Pospíšilové. Toť vše. Kolo používám na přemísťování se po městě. To je fajn.“

DISTRIBUČNÍ LIST

V hlavních rolích Matěj Hádek | Eva Leimbergerová | Jiří Vyorálek | Gabriela Mikulková

Dále hrají Jan Kolařík | Monika Havlíčková | Eva Jurůjová | Stanislav Zindulka | Pavel Kunert
Gabriela Štefanová | Jan Grygar a další

Scénář Marek Epstein

Režie Vladimír Michálek

Kamera Martin Štrba

Architekt Radovan Veselý

Zvuk Radim Hladík jr.

Hudba Blue Effect

Střih Olina Kaufmanová

Šéfdramaturg Jaroslav Kravka

Šéfproducent Darina Levová

Stopáž 100'

Premiéra 18. října 2012

Vyrobilo Televizní studio Brno, Česká televize 2012

Distribuce **CinemArt** a.s.

www.filmposel.cz

Petr is a courier, a messenger as a matter of fact. He is one of those young men who believe that on their bikes they have become part and parcel of the atmosphere of modern cities. He is a non-conformist who refuses to settle into today's deformed society, he abhors its indolence, consumerism and lies, as well as its pseudo-truths, pseudo-feelings, pseudo-loves and pseudo-values. Petr's untrammelled personality keeps causing more and more serious problems. And Petr is also one of those who will never admit to themselves that they might be at the end of their tether.

Directed by: Vladimír Michálek / Screenplay by: Marek Epstein / Producer: Igor Chvála, Darina Levová / Director of Photography: Martin Štrba / Editor: Olina Kaufmanová
Music: Blue Effect / Sound: Radim Hladík jr. / Costumes: Vladimír Michálek
Art Designer: Radovan Veselý / Starring: Matěj Hádek, Jiří Vyorálek, Eva Leimbergerová, Gabriela Mikulková, Jan Kolařík, Stanislav Zindulka, Pavel Kunert and others.

D
C
P
/
m
/
e
t
r
a
c
k
/
1
0
0
/
D
o
l
b
y
D
i
g
i
t
a
l
5
.1
/
©
2
0
1
2
/
P
r
e
m
i
e
r
e
: 18th O
c
t
o
b
e
r 2012
/
w
w
w.filmposel.cz

Vladimír Michálek (1956) Director, script writer.

Feature films:

- 1994 **America (Amerika)**
- 1996 **Forgotten Light (Zapomenuté světlo)**
Newport International Film Festival 1998 – Best Director Award
- 1997 **Czech Lions (Best Actor, Best Supporting Actress, Best Sound)**
IFF Karlovy Vary 1997 – Ecumenical Panel Award, Audience Award, Best Actor – B. Polívka
- 1998 **Sekal Has to Die (Je třeba zabít Sekala)**
IFF Karlovy Vary 1998 – Best Actor – O. Lubaszenko, Special Prize of Ecumenical Jury
AFI Los Angeles International Film Festival 1998 – Critics' Choice
Gdyni Intl. Film Festival – Individual Prize for Best Screenplay – J. Křižan
10 Czech Lions 1998 (incl. Best Direction, Best Picture, Critics' Choice)
Syrena Warszawska Prize – The Best Foreign Film – awarded by Film Critic Club of Polish Journalist Association
Finále Plzeň 1999 – Best Actor – O. Lubaszenko
- 1999 **Prague Stories, story The Cards Are Dealt (Praha očima... povídka Karty jsou rozdány)**
- 2000 **Angel Exit (Anděl exit)**
Winner of South Korea Film Festival
- 2002 **Autumn Spring (Babí léto)**
IFF Cleveland 2002 – Roxanne Mueller Award – The Best Film
Lagow Lubuskie Film Festival 2002 – Silver Grape
US Comedy Arts Intl. Film Festival Aspen 2003 – The Best Foreign Film
IFF Karlovy Vary 2002 – Variety Critics Choice
Participation at IFF: Toronto, Moscow, Montréal, Vancouver, Denver
US theatrical distribution (First Look),
Also distributed in Australia, New Zealand, Finland, Scandinavia, Germany...
- 2009 **Of Parents and Kids (O rodičích a dětech)**
- 2012 **The Messenger (Posel)**

© Česká televize 2012

Foto Jef Kratochvíl

Press kontakt Hana Orošová, hana.orosova@ceskatelevize.cz

Fotoservis Pavel Král, pavel.kral@ceskatelevize.cz